

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 16. marca 1913.

XIV. letnik.

Vojne zmešnjave.

Trdnjave Janina premagane. — Srbi divjajo nadalje. — Mirovna pogajanja nerešena. — Bulgarsko-rumunski spor izboljššan. — Rusija in Avstro-Ogrska demobilizirati ob svojih mejah. — Splošni položaj mnogo izboljššan.

Iz bojišča na Balkanu ne prihaja zdaj mnogo vesti. Povsod počivajo armade in tudi vreme ni bilo ugodno za vojno. Edino Grki so dosegli neverjetni uspeh: zavzeli so namreč turško trdnjavo Janina in se jim je ob tej priliki 33.000 turških vojakov dalo. Zgodilo se je to, kakor pravi splošna odoba, potem izdajstva turškega zapovednika. To grško zmago so seveda zahteve balkanskih držav še večje in naravnost prevzetnejše postale.

Ob se vidi zlasti pri mirovnih pogajanjih, prav nič ne napredujejo in ki vladujoča asprotja v nobenem oziru niso lajšala. Velevlasti se bodejo morale še pravdo braniti, predno bodejo zdaj nepotrebno in sodepolno preliivanje krvi na Balkanu vstavile. Ta taka prevzetna zagriženost od strani balkanskih zaveznikov ni posebno modra, sledi že dejstva, da se prepri v lastni zvezi vsakim dnevom večajo. Celo doslej nepotrjene vesti prihajajo, da so se vršili med Grki in Bulgari že v raznih krajih krvavi spopadi. In sava srbskih listov proti Bulgariji je skoraj ko sovražna, kakor proti naši monarhiji.

Sploh so Srbi največji nasproti klenitve pametnega miru. V Albaniji in deloma tudi v Makedoniji uganjajo svoja erinasta naprej. Poleg tega se šopirijo v dnjem času tako, kakor da bi pod nobenim gojem ne hoteli vbogati želji velevlasti gledati turcija in jadranske obali, ter nove Albanije. Vse te množice vojaštva pošiljajo pred Skutari vrnim Črnogorcem na pomoč. Tudi razni balkanski pristani imajo srbsko posadko in v paniji je vedno več Srbov. Temu počejanju bodet treba od strani Avstrije odločno besedo povedati. Avstrija ne sme in ne bode čez glavo Avstrije in skoraj vse Evrope edino sredstvo za odločitev. V domačem skupnem na Balkanu strahovlado. Mi smo enkrat mir ob naši meji, ali stalni, nesljivi mir!

Da je Avstrija do skrajnosti miroljubna, razlazuje je naš sivolasi vladar s svojim pismom na ruskega carja. Posledica cesarjeve je, da se rezervisti ob ruski vojni zopet domu k svojememu delu v naročje svoje družine vračajo. Žal da morajo naši vrli vojniki in rezervisti ob srbski meji

še na ostri straži ostati. Avstrija tega ni kriva!

Mnogo vprašanj je še rešiti, mnogo tednov hude vojne napetosti nas še čaka. Vendar pa se je tako temno nebo zjasnilo in pomlad bode v političnem oziru bržkone lepša nego se je pozimi pričakovalo.

Trdnjava Janina — vsled izdaje padla.

Najvažnejši dogodek iz bojišča v zadnjih dneh je vsekakor padeč trdnjave Janina. Medtem ko se Skutari in Adrianopol še vedno tako junaško držita, podala se je ta trdnjava brez prave odločilne bitke grški armadi. 7000 alban-skih vojakov se je še pravočasno iz trdnjave odstranilo in je odkorakalo proti severu. Okroglo 33.000 Turkov pa se je udalo grški armadi in je odšlo v vojno jetništvo. Turška vlada razglša sicer vest, da se je trdnjava vsled pomanjkanja streljiva udala. Ali vse kaže, da je njen zapovednik Essad paša lastno domovino izdal in da je padla trdnjava vsled izdajstva v grške roke. Bolj nevarne kakor padeč trdnjave sam so seveda moralne posledice. Ne samo, da je pogum balkanskih zaveznikov zopet večji in da skušajo zdaj z vsemi sredstvi še ostali dve trdnjavi premagati (Skutari in Adrianopol), — rastejo s takimi zmagami tudi požrešne zahteve balkanskih zaveznikov. In te zahteve so v vedno večjem nasprotju z mnenjem trozveze. Zlasti pa Avstro-Ogrske. Politični položaj bi se naravnost nevarno poslabšal, ako bi zdaj še trdnjava Skutari pred združenimi napadi Srbov ter Črnogorcev padla. Ob smrtni postelji Turčije rodijo se nevarne bolezni za Evropo...

Rumunska-Bulgarija.

Pogajanja med Rumunsko in Bulgarijo, ki so jih vzele velevlasti v roke, se razvijajo ugodno, tako da je preteča nevarnost vojne med tema dvema državoma docela odpravljena.

Srbi v Albaniji.

Kakor znano, so evropske velevlasti že izjavile, da se uresniči samostojna Albanija, da Srbija ne dobi vojnega pristana v Adriji in da Skutari ne bode v nobenem slučaju last Črnogore. Vkljub temu pošiljajo Srbi, ki delajo vedno politiko čez glavo velevlasti, navedeno velike množine vojaštva ob jadransko obrežje, v Durazzo in pred Skutari. S tem hočejo tok diplomatskih pogajanj s hitro vojno srečo ostaviti. Govori se, da je avstro-ogrski poslanik pl.

Ugron v Belgradu že primerne korake storil, da se to večno pošiljanje vojakov v Albanijo vstavi. Kajti ono tvori vedno večjo nevarnost in naša monarhija se vsekakor noče odstraniti od svojega opetovano naglašane stališča.

Rezervisti gredo domu!

Po dolgotrajnih pogajanjih razglša zdaj vlada v „Fremdenblattu“ sledeče naznanilo:

„Izmenjava lastnoročnih pisem, ki se je vršila pred kratkim med Njegovim veličanstvom cesarjem in kraljem Franc Jožefom ter Njegovim veličanstvom carjem Nikolajem, prinesla je novi dokaz, da dogodki na Balkanu prijateljstvu med obema vladarjema niso škodovali ter da je vzdržanje miru vedno cilj njunega delovanja. Obe (avstro-ogrsko in ruska) vladi sta prišli do zaključka, da gotove popolnoma defenzivne (branilne) odredbe, ki se jih je uveljavilo v obmejnih deželah obeh držav, vsled danih razmer niso več potrebne. Zato se je sklenilo sedaj reduciranje (znižanje, vojaškega stanja na neko navadno mero. Istotako pa se odpusti ruske rezerviste onega starostnega razreda, ki bi moral priti v pretekli jeseni na dopust.“

Stvar stoji sedaj torej tako-le: Naši rezervisti, ki se jih je pred par meseci poklicalo pod orožje in poslalo na rusko mejo, pridejo deloma domu. Rezervisti ob srbski meji (na jugu) pa morajo še na straži ostati.

Vesela je torej vest o razoboroženju in upanje o svetovnem miru postaja večje. Ali — vsaka nevarnost vojne žalibog še ni odpravljena!

Odpuščaj rezervistov.

Rezerviste ob ruski meji, ki se jih je zdaj toliko časa pod orožjem držalo, se pošlje domu. Gré se tu večidel za rezerviste letnika 1908 in sicer kôrov 1, 10 ter 11. Kavaljeriste se v splošnem ne pošlje domu. Mirovno stanje kompanij ob ruski meji pa ostane vkljub temu višje; medtem ko je znašalo doslej le 95 mož, štelu bode odslej kakor na Ruskem 150 mož. Rezervistom, ki so bili zdaj v aktivno službo poklicani, se vračuna to za orožno vajo. Vsakokratno poklicanje v aktivno službo velja za eno orožno vajo. Ako stoji rezervist več kot 28 dni, obračuna se ostale dni od druge orožne vaje. Ako pa stoji rezervist več kot 2 meseca v taki aktivni službi, potem mu sploh ni treba nobene orožne vaje več delati.

Novice.

Pozor! Vsled pomanjkanja prostora smo morali v tej številki precej gradiva, zlasti celo vrsto dopisov, novic in politični pregled izpustiti. Priloge pa iz tehničnih ozirov nismo mogli dodati. Cenjeni čitatelji naj blagovolijo to oprostiti! V splošnem pa: delujte vedno in povsod za „Stajerca“, da se bode povečal!